

ментирана, с твърди санкции, изискваща почтеност, лоялност и доверие към партньора и клиента пазарна икономика, циганинът ще бъде поставен натясно, ще му бъдат орязани или направо отрязани крилето. **Това поставя много сложни проблеми пред циганите и като личности, и като етнос**, пред тяхната съдба и професионална участ, пред мащаба на вероятностното им бъдещо жизнено и професионално благосъстояние.

В това отношение ромът може да иска от представителя на друг етнос такива неща, които, ако бяха поискани от самия него, той би възприел болезнено, сякаш го смятат за луд или за наивник. Но въпреки това, неосъзнавайки или осъзнавайки и преднамерено постъпвайки по този трафарет, той не си прави изводи от полученото и загубеното в подобни контакти с нероми. Той винаги продължава да иска, да настоява да му се даде нещо, което и на другите не е възможно да се даде. Изключителната високостепенност за особени предпочитания към циганите той обосновава с историческата и актуалната им орис. Малцина са онези съзнателни и достойни цигани, които виждат в собствените си очи положението такова, каквото то е в действителност, от гледна точка на допустимостта и възможността да се намери оптимален и приемлив за всички начин на съществуване, който справедливо да възмездява представителите на отделните етноси.

Не бих желал да се спирам сега на негативните характеристики в ромския автопортрет, както и на кристализацията или дискретното присъствие на различни предразсъдъци в тяхното съдържание. Това ще направя косвено при анализа на предразсъдъците на другите за ромите, защото всъщност там има много общи напластявания.

Предразсъдъчната интенция на ромите към самите себе си проличава и в още един проблем (регистриран чрез емпиричните данни на споменатото тук изследване). Става дума за отношението на циганите към възможностите им от техните среди да се рекрутират политически лидери, важни държавни и др. служители и т. н. На въпроса, ако се издигне кандидатурата на лице от определен произход (етничен), бихте ли гласували за него, се получават следните отговори⁴.